

Inkoop- en Aanbestedingsbeleid Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2017/2018

Registratienummer : 2018.02676

Datum
Januari 2018

Status
Definitief

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	4
1. Definities.....	5
2. Doelstellingen	7
3. Juridische uitgangspunten.....	8
3.1 Algemeen juridisch kader	8
3.2 Uniforme documenten	8
3.3 Algemene beginselen bij Inkoop	9
3.4 Grensoverschrijdend belang.....	9
3.5 Waardebepaling van een opdracht.....	9
3.6 Mandaat en volmacht	10
3.7 Samenwerken bij aanbestedingen.....	10
3.8 Sociale en andere specifieke diensten.....	10
3.9 Afwijkingsbevoegdheid	10
3.11 Geschillenregeling	10
3.12 Klachtenregeling Aanbesteden.....	11
3.13 Aanpassen beleid	11
4. Ethische en ideële uitgangspunten	12
4.1 Integriteit	12
4.2 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen.....	12
5. Economische uitgangspunten	14
5.1 Product- en/of Marktanalyse	14
5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie.....	14
5.3 Lokale economie en MKB	14
5.4 Samenwerken	14
5.5 Eerlijke mededinging en commerciële belangen	15

6. Inkoopprocedure	16
6.1 Bepalen van de inkoopprocedure.....	16
6.1.2 Vergoeding inschrijvingskosten	18
6.1.3 Eigen initiatief	18
6.2 Aanbestedingsreglementen	19
6.3 Raming en financieel budget	19
6.4 Dossiervorming	19
7. Organisatorische uitgangspunten.....	20
7.1 Inkoopproces	20
7.2 Inkoop in de organisatie	21
7.3 Verantwoordelijken	21
7.4 Contractbeheer	21

Inleiding

Sinds april 2013 werken de waterschappen met een geharmoniseerd inkoopbeleid. Met het geharmoniseerd waterschapsbeleid voor inkoop en aanbesteden dragen de waterschappen bij aan de uniformering en de (Verdere) professionalisering van de Inkoop- en aanbestedingspraktijk van de decentrale overheden.

Met dit beleid beogen waterschappen de volgende doelstellingen na te streven:

- Op een goede en verantwoorde wijze inkopen en aanbesteden;
- Aandacht te besteden aan de (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk in het licht van doelmatigheid, rechtmatigheid en integriteit;
- Niet alleen bijdragen aan mogelijke besparingen, maar tevens zichtbare verbeteringen van de kwaliteit van opdrachten realiseren;
- Mogelijkheden om bij het aanbesteden van opdrachten een rol toe te bedelen aan marktpartijen, gericht op het verkrijgen van duurzame en innovatieve oplossingen en ideeën.

Het hier voorliggend beleid van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) is gebaseerd op het geharmoniseerd waterschapsbeleid.

In dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid wordt het Inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen Inkoop bij HHSK plaatsvindt. Daarnaast dient dit beleid te worden gezien als toetsingskader¹.

Bij het inkopen van Werken, Leveringen of Diensten gaat HHSK uit van:

1. Centrale doelstellingen (hoofdstuk 2);
2. Juridische uitgangspunten: hoe gaat HHSK om met de relevante regelgeving? (hoofdstuk 3);
3. Ethische en ideële uitgangspunten: hoe gaat HHSK om met integriteit, de maatschappij en het milieu in haar Inkoopproces? (hoofdstuk 4);
4. Economische uitgangspunten: hoe gaat HHSK om met de markt en leveranciers? (hoofdstuk 5);
5. Organisatorische uitgangspunten: hoe koopt HHSK in? (hoofdstuk 6).

Inkooppakketstrategieën

Aanvullend op dit beleid is het mogelijk dat HHSK alleen of in samenwerking met andere waterschappen / aanbestedende diensten, per inkooppakket of een samenstel van inkooppakketten, beleid opstelt.

¹ Dit beleid vervangt het 'Inkoop- en Aanbestedingsbeleid 2013'

1. Definities

In dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Concessieopdracht	<p>Een concessieopdracht voor diensten of een voor werken als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012.</p> <p>Een <i>concessie</i> is een overeenkomst met een leverancier voor de uitvoering van een werk of dienst. Denk bijvoorbeeld aan de exploitatie van een gemeentelijke parkeergarage door een onderneming, of het uitvoeren van de catering bij een overheidsdienst.</p> <p>De regelgeving is van toepassing op "aanbestedende diensten". Onder het begrip "aanbestedende dienst" wordt verstaan volgens <i>artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012</i>: de staat, een provincie, een gemeente, een waterschap of een publiekrechtelijke instelling dan wel een samenwerkingsverband van deze overheden of publiekrechtelijke instellingen.</p>
Contractant	<p>De in de overeenkomst genoemde wederpartij van HHSK.</p>
Diensten	<p>Overheidsopdrachten voor diensten als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012:</p> <p>Een <i>dienst</i> is elke economische activiteit, anders dan in loondienst, die gewoonlijk tegen vergoeding geschiedt. Het gaat bij een dienst dus in beginsel om een activiteit, waarvoor een (financiële) tegenprestatie wordt verkregen. Deze tegenprestatie wordt door de wederpartij, dan wel voor hem door een derde, verstrekt.</p>
Eigen initiatief	<p>Een concreet zakelijk voorstel, ontwikkeld door een private partij, voor de oplossing van een bij HHSK bestaand probleem, waar HHSK niet zelf om heeft gevraagd, en welk voor HHSK meerwaarde biedt.</p>
Inkoop	<p>Rechtshandelingen van HHSK gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.</p>
Inschrijver(s)	<p>Een ondernemer die een inschrijving heeft ingediend</p>
Leveringen	<p>Overheidsopdracht voor leveringen als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012: <i>Leveringen</i> omvatten aankoop, huur, lease en huurkoop van producten. Dit zijn zaken die tastbaar zijn maar die niet onder een Werk vallen.</p>
Offerte	<p>Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek</p>
Offerteaanvraag	<p>Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van</p>

	HHSK voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet 2012 en de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2014/24/EU.
Ondernemer(s)	Een <i>'aannemer'</i> , een <i>'leverancier'</i> of een <i>'dienstverlener'</i> .
Opdrachtgever	Het hoogheemraadschap, ook wel de <i>'aanbestedende dienst'</i> genoemd.
Overheidsopdracht	Een opdracht vertrekt door een overheidsorganisatie voor werken, voor leveringen, voor diensten of voor een raamovereenkomst als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.
Sociale en andere specifieke diensten	Diensten als bedoeld in bijlage XIV van richtlijn 2014/24/EU, zoals bijvoorbeeld bepaalde diensten binnen de gezondheidszorg, het onderwijs, culturele instellingen, uitkeringsinstanties, enzovoorts.
HHSK	Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Werken	Overheidsopdracht voor werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012: Een <i>werk</i> is het product van het geheel van bouwkundige of civieltechnische werken dat ertoe bestemd is als zodanig een economische of technische functie te vervullen.

2. Doelstellingen

HHSK wil met dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

a. Rechtmatig en doelmatig inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.

HHSK leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt HHSK efficiënt en effectief in. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de middelen staan centraal. HHSK houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor ondernemers (binnen het beheersgebied) tot opdrachten van HHSK.

b. Een integere, betrouwbare, zakelijke, professionele inkoper en opdrachtgever zijn.

Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, integere en respectvolle omgang tussen HHSK en de Contractant. HHSK spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.

c. Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijs - kwaliteit verhouding.

Bij het inkopen van Werken, Leveringen en Diensten kan HHSK ook interne en andere (externe) kosten betrekken in de afweging. Ook de kwaliteit van de te verwerven Werken, Leveringen en Diensten speelt een belangrijke rol.

d. HHSK stelt een administratieve lastenverlichting voor zowel zichzelf als voor Ondernemers voorop.

Zowel HHSK als Ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het Inkoopproces. HHSK verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt Inkoopproces uit te voeren. HHSK streeft er naar het Inkoopproces volledig digitaal te laten verlopen. Naast de procedurele verlichting zorgt dit ook voor betere borging van de rechtmatigheid.

e. Een continue positieve bijdrage leveren aan het goed presteren van HHSK.

Inkoop dient ondersteunend te zijn aan de doelstellingen van de organisatie van HHSK, daar direct en voortdurend aan bij te dragen. De concrete doelstellingen van Inkoop zijn daarbij steeds afgeleid van de (strategische) doelstellingen van HHSK. Citaat uit het waterbeheerplan 2016-2021 van HHSK: *'We voeren onze taken uit tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten, dragen bij aan de leefbaarheid van het gebied en vergroten de toekomstbestendigheid en duurzaamheid van het watersysteem'*. Via het beleid van inkoop en aanbesteding draagt HHSK bij aan een doelmatiger én duurzamer uitvoering.

Om deze doelstellingen te realiseren zijn juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten vastgelegd in dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid. Deze uitgangspunten zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

3. Juridische uitgangspunten

3.1 Algemeen juridisch kader

HHSK leeft de relevante wet- en regelgeving na. Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving worden door HHSK restrictief toegepast. De voor dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgt uit:

- **Europese wet- en regelgeving:** wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De Europese Richtlijnen 2014/24/EU ('Aanbestedingsrichtlijnen') en Richtlijn 2007/66/EG ('Rechtsbescherming richtlijn') vormen momenteel de belangrijkste basis.
- **(Herziene) Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit (AMvB):** dit nieuwe wettelijk kader implementeert de 'Aanbestedingsrichtlijnen'. Deze wet biedt één kader voor Overheidsopdrachten boven en onder de (Europese) drempelwaarden en rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
- **Gids proportionaliteit:** In de Aanbestedingswet 2012 is proportionaliteit als beginsel geïntroduceerd. Dit beginsel is uitgewerkt in de Gids Proportionaliteit en heeft een directe relatie met de voorgenomen opdracht, de keuze voor een aanbestedingsprocedure en de contractvorm met inkoopvoorwaarden. De Gids Proportionaliteit geeft door middel van voorschriften een uitleg aan de bedoeling van de wetsartikelen, onder het motto: toepassen of gemotiveerd afwijken.
- **Burgerlijk Wetboek:** het wettelijk kader voor overeenkomsten.
- **Mededingingswet:** Het opereren van marktpartijen wordt onder andere gereguleerd door de Mededingingswet. Bij aanbestedingen is het niet toegestaan dat Inschrijvers door concurrentievervalsing een opdracht gegund krijgen.

3.2 Uniforme documenten²

HHSK hanteert uniforme documenten, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien zo min mogelijk met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. HHSK past bij betreffende Inkopen in ieder geval toe:

- Het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA);
- Aanbestedingsreglement werken 2016 ('ARW 2016');
- Klachtenafhandeling bij aanbesteden:
Advies klachtenafhandeling, deel I, Ministerie van Economische Zaken, maart 2013;
- Algemene Waterschap Inkoop Voorwaarden versie 2016: AWIV, AWWODI, AWBIT en op termijn de AWIP (algemene voorwaarden inhuur personeel);
- Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 ('UAV 2012') en de UAV-GC 2005;
- Marktvisie "De Waterschappen als Publieke Opdrachtgever" met daarin integraal opgenomen de Gedragscode Publiek Opdrachtgeverschap van het Opdrachtgeversforum in de bouw;
- Nota Scheiding van Belang, 14 sept 2007 RWS (Rijkswaterstaat);

² HHSK hanteert altijd de meest recente versie van genoemde documenten.

3.3 Algemene beginselen bij Inkoop

a. Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

HHSK neemt bij Overheidsopdrachten en Concessieopdrachten boven de (Europese) drempelwaarden en bij Overheidsopdrachten en Concessieopdrachten onder de (Europese) drempelwaarden met een duidelijk grensoverschrijdend belang de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

- **Proportionaliteit (evenredigheid):** De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers, inschrijvingen en contracten zijn evenredig in verhouding tot het voorwerp van de opdracht.
- **Objectiviteit:** De gestelde eisen en criteria om te bepalen of een Inschrijver geschikt is, zijn relevant voor de te verstrekken opdracht.
- **Non-Discriminatie (gelijke behandeling):** Gelijke omstandigheden worden niet verschillend behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Verkapte of indirecte discriminatie is verboden. Ook discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.
- **Transparantie:** De gevolgde procedure is navolgbaar (en dus controleerbaar). Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende Inschrijvers behoren te weten waar ze aan toe zijn.

b. Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

HHSK neemt bij zijn inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het vertrouwensbeginsel.

3.4 Grensoverschrijdend belang

Voorafgaand aan Inkoop vindt een objectieve toets plaats of sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Bij Overheidsopdrachten en Concessieopdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang past HHSK de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht toe. Overheidsopdrachten en Concessieopdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang zijn Overheidsopdrachten en Concessieopdrachten waarbij buiten Nederland gevestigde Ondernemers interesse hebben of kunnen hebben. Dit kan blijken uit de uitgevoerde marktanalyse.

Of een Overheidsopdracht of een Concessieopdracht een duidelijk grensoverschrijdend belang heeft, zal afhangen van verschillende omstandigheden, zoals de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht en de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd.

Voor Overheidsopdrachten of Concessieopdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang, zal HHSK een passende mate van openbaarheid in acht nemen. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel. Een aankondiging van de te verstrekken opdracht zal HHSK op zijn website plaatsen, publiceren op TenderNed en/of in/op andere gebruikelijke media en websites.

3.5 Waardebepaling van een opdracht

Om te kunnen bepalen welke marktbenaderingswijze dient te worden gevolgd, wordt de totale opdrachtwaarde (excl. BTW) vastgesteld conform de Aanbestedingswet 2012 en de Gids Proportionaliteit. HHSK wordt gezien als één opdrachtgever.

Het splitsen van een opdracht is in principe toegestaan, mits de splitsing niet als doel heeft om de opdracht te onttrekken aan de toepassing van de aanbestedingsregels. Diensten of Leveringen die identiek zijn mogen niet gesplitst worden, onderdelen van een opdracht die bij elkaar horen mogen

ook niet gesplitst worden. Dit houdt eveneens in dat een opdracht niet in tijd beperkt mag worden om de hoogte van de kostenraming te kunnen beïnvloeden.

Daarnaast geldt het clusterverbod. Het is hierbij niet toegestaan opdrachten onnodig samen te voegen. Eventuele clustering dient in de aanbestedingsstukken deugdelijk gemotiveerd te worden.

3.6 Mandaat en volmacht

Inkoop vindt plaats met inachtneming van de geldende mandaat- en volmachtregeling van HHSK.

3.7 Samenwerken bij aanbestedingen

Als er een samenwerkingspartner is gevonden, is het van belang met deze partner een overeenkomst te sluiten waarin de essentiële voorwaarden voor het samenwerken worden geregeld.

In de aanbestedingsstukken wordt vermeld dat er sprake is van een gezamenlijk optreden waarbij goed gelet dient te worden op het eerder genoemde clusterverbod. Het kan zijn dat het wenselijk is aan te besteden in percelen, om te voorkomen dat kleinere Ondernemers opdrachten mislopen door het samenwerken.

3.8 Sociale en andere specifieke diensten

Sociale en andere specifieke diensten betreffen uitsluitend de in Bijlage 14 bij Richtlijn 2014/24 genoemde concrete diensten en kennen een verlicht regime (bijvoorbeeld diensten op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening, administratiediensten voor onderwijs en enkele juridisch diensten). De procedure hoeft pas toegepast te worden als de opdracht een waarde van € 750.000 of meer heeft. Als deze vereenvoudigde procedure niet wordt toegepast, dan is HHSK verplicht een van de gangbare procedures toe te passen.

3.9 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijken van dit inkoop- en aanbestedingsbeleid is enkel toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd voorafgaand besluit van de directie van HHSK en voor zover een en ander op basis van de geldende regelgeving mogelijk is.

Uitzondering geldt voor spoedeisende gevallen in het kader van calamiteiten. Hiervoor kunnen onderhands enkelvoudig opdrachten worden verleend. Onder spoedeisende omstandigheden wordt verstaan: "omstandigheden waarbij door het niet onverwijld verstrekken van een opdracht schade ontstaat".

Boven de drempel van de Europese aanbesteding bestaat in principe, de uitzonderingen in de Europese richtlijnen daargelaten, de verplichting Europees aan te besteden.

Afwijken van de Inkoopvoorwaarden of het van toepassing verklaren van voorwaarden van de wederpartij is alleen mogelijk met toets van een intern adviseur inkoop en aanbesteden en een intern juridisch adviseur .

3.11 Geschillenregeling

HHSK heeft er voor gekozen alle geschillen die mochten ontstaan rond aanbestedingen, voor te leggen aan de bevoegde rechter te Rotterdam . Ditzelfde geldt ook voor geschillen ontstaan tijdens de precontractuele fase. Dit wordt in de aanbestedingsdocumenten opgenomen.

3.12 Klachtenregeling Aanbesteden

HHSK heeft ten behoeve van een snelle en laagdrempelige afhandeling van klachten bij aanbestedingen – en conform de landelijke standaard - een klachtenregeling vastgesteld. In de aanbestedingsdocumenten wordt duidelijk opgenomen hoe een klacht kan worden ingediend en op welke wijze HHSK de klacht zal behandelen. De klachtenregeling staat ook op de internetsite van HHSK. <https://www.schielandendekrimpenerwaard.nl/regels/inkoop-en-aanbesteden>

3.13 Aanpassen beleid

Het vaststellen van wijzigingen aan dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid is een bevoegdheid van het college van dijkgraaf en hoogheemraden.

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden mandateert de organisatie om dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid zelfstandig aan te kunnen passen indien veranderde wet- en regelgeving (inclusief rechtspraak) deze aanpassingen vereisen (zoals bijvoorbeeld aangepaste drempelbedragen). Het college van dijkgraaf en hoogheemraden wordt zo spoedig mogelijk geïnformeerd over deze aanpassingen.

De waterschappen streven ernaar het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid uniform te houden.

4. Ethische en ideële uitgangspunten

4.1 Integriteit

Het uitvoeren van inkoop- en aanbestedingsprocedures is vanuit integriteitsoogpunt een kwetsbaar proces. Met dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid wordt beoogd om dit proces transparant, objectief en niet-discriminerend te laten verlopen. Dit beleid is daarmee een belangrijk onderdeel van het integriteitsbeleid van HHSK.

a. HHSK stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

Van bestuurders en ambtenaren wordt verwacht dat zij te allen tijde integer zijn en zich houden aan de binnen HHSK vastgestelde gedragscode integriteit. Zij dienen zakelijk en objectief te handelen, waardoor bijvoorbeeld belangenverstreming wordt voorkomen. Dit betekent dat men altijd in staat is verantwoording af te leggen over gemaakte keuzes zowel naar interne als externe betrokkenen. Deze transparantie geldt voor alle activiteiten binnen het inkoopproces.

b. Publiek Opdrachtgeverschap

In aanvulling op de eigen gedragscode integriteit onderschrijft HHSK bij Werken de Gedragscode 'Publiek Opdrachtgeverschap' van het Opdrachtgeversforum in de Bouw. Deze code biedt medewerkers kaders voor de uitvoering van hun werkzaamheden in relatie tot opdrachtnemers. Daarnaast geeft de code aan wat opdrachtnemers van ons mogen verwachten en wat wij van de opdrachtnemers verwachten, van de voorbereiding van een project tot en met de afronding en evaluatie ervan.

c. Nota Scheiding van Belang 2007

In het contact met marktpartijen hanteert HHSK de Nota Scheiding van Belang 2007 van Rijkswaterstaat. Daarin zijn richtlijnen en maatregelen vastgelegd om belangenverstreming tegen te gaan bij aanbestedingen, zoals voorkennis en betrokkenheid bij de voorbereiding. In het verlengde daarvan kan HHSK Ondernemers vragen om een belangenbeschermingsplan. Dit plan dient aan te geven hoe een Ondernemer belangenverstreming voorkomt en biedt een goede basis voor vertrouwen, openheid en bewustzijn.

d. HHSK contracteert uitsluitend integere Ondernemers

HHSK verwacht ook dat Ondernemers integer handelen. HHSK wil enkel zaken doen met betrouwbare Ondernemers die zich niet bezighouden met bijvoorbeeld criminele of illegale praktijken. Op het moment dat hier niet aan wordt voldaan, wordt men uitgesloten als (mogelijke) leverancier. Potentiële leveranciers kunnen hierop worden getoetst met inachtneming van de uitsluitingsgronden van de Aanbestedingswet 2012.

Als er reële vermoedens zijn van onregelmatigheden aan de zijde van de inschrijver(s), zoals bijvoorbeeld vooroverleg en/of prijsafspraken tussen inschrijvers, zal de inkoopende afdeling aan de directie een voorstel voorleggen om daarvan melding te doen bij de Autoriteit Consument & Markt (ACM).

4.2 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

HHSK onderschrijft het belang van maatschappelijk verantwoord inkopen. We dragen daardoor bij aan de doelstellingen uit het waterbeheerplan 2016 – 2021 en in het verlengde daarvan de doelstellingen uit de Nota Duurzaamheid 2017 – 2021. Ook onderschrijft HHSK het "Klimaatakkoord Unie en Rijk 2010 – 2020" waarin de afspraak is opgenomen dat de waterschappen de ambitie hebben om duurzaam in te kopen (Programma Duurzame Bedrijfsvoering Overheid; DBO).

In het waterbeheerplan van HHSK, staat over het onderwerp 'Doelmatig en duurzaam' onder meer: *'We voeren onze taken uit tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten, dragen bij aan de leefbaarheid van het gebied en vergroten de toekomstbestendigheid en duurzaamheid van het watersysteem'*. Via het beleid van inkoop en aanbesteding draagt HHSK bij aan een doelmatiger én duurzamer uitvoering.

In de nota staan het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) en Green Deal Duurzaam Grond Weg- en Waterbouw (GWW) 2.0 specifiek genoemd.

In het Manifest MVI zijn ambities vastgelegd die verder gaan dan het toepassen van minimumeisen en daarmee vervangt het manifest eerdere afspraken zoals het 100% duurzaam inkopen op basis van minimumeisen. In het nieuwe manifest MVI bepalen overheden zelf hun doelstellingen, op basis van hun eigen ambities. De Green Deal Duurzaam GWW2.0 heeft als ambitie om duurzaamheid in 2020 een integraal onderdeel te laten zijn van spoor-, grond-, water- en wegenbouwprojecten en bouwt verder op de eerste Green Deal GWW uit 2013. Duurzaamheid wordt 'business as usual'.

Duurzaam inkopen

Duurzaam inkopen is het meenemen van sociale- en milieuaspecten in het inkoopproces zodanig dat dit leidt tot een daadwerkelijke levering van een product, dienst of werk dat voldoet aan de gestelde milieu- én sociale aspecten. Dit komt o.a. tot uitdrukking door het volgende:

- Bij de product- en marktanalyse inventariseert HHSK welke Werken, Leveringen of Diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden; voor Werken vindt dit plaats in een zo vroeg mogelijk stadium van het project of van het ontwerpproces;
- In de aanbestedingsstukken (bijvoorbeeld in de selectie- en gunningcriteria) en in de te sluiten overeenkomst worden duurzaamheidcriteria opgenomen, minimaal de criteria voor de kwalificatie van leveranciers, de minimumeisen en daar waar mogelijk ook de gunningcriteria, voor de productgroepen waarvoor criteria bekend zijn. (zie www.Pianoo.nl)
- Bij duurzaam inkopen dient sprake te zijn van een realistisch ambitieniveau waarbij het streven naar duurzaamheid in balans is met bedrijfseconomische doelstellingen. Concurrentie dient mogelijk te blijven en er dient geen sprake te zijn van hoge meerkosten. Meerkosten moeten in verhouding tot de opdracht staan. Duurzaam is niet per se duurder.

(Internationale) sociale voorwaarden

Werken, Leveringen en/of Diensten die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen worden geweerd.

Aanpak Duurzaam GWW

HHSK onderschrijft bij het aanbesteden van werken de Aanpak Duurzaam GWW waarbij duurzaamheid onderdeel is van het aanbestedingsproces. De aanpak wordt toegepast voor aanbestedingen op het gebied van grond-, weg en waterbouw (GWW) met een geraamde waarde vanaf € 0,5 miljoen.

Innovatie

HHSK moedigt, daar waar mogelijk, innovatiegericht Inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat HHSK ruimte aan de Ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand 'product'.

5. Economische uitgangspunten

5.1 Product- en/of Marktanalyse

Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.

HHSK acht het van belang om de markt te kennen door, indien mogelijk, een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot inzicht in de relevante markt(vorm), de Ondernemers die in deze markt opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

a. HHSK acht een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk. HHSK streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers (Contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. HHSK behoort in beginsel vrij te zijn in het maken van keuzes bij zijn Inkoop (waaronder de keuze van Ondernemer(s) en Contractant(en)) maar met inachtneming van de (Europese) wet- en regelgeving.

b. HHSK kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.

Gedurende de contractperiode kan bij de Contractant afhankelijkheid ontstaan van HHSK door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. HHSK kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve Ondernemers.

5.3 Lokale economie en MKB

a. HHSK heeft oog voor de lokale economie zijnde de ondernemers binnen het beheersgebied van HHSK, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse Offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, kan rekening worden gehouden met de lokale economie en lokale Ondernemers. Discriminatie wordt daarbij voorkomen en HHSK laat geen onnodige regionale, nationale, Europese of mondiale kansen liggen. '*Local sourcing*' kan bijdragen aan de doelmatigheid van de Inkoop.

b. HHSK heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Uitgangspunt is dat alle Ondernemers gelijke kansen behoren te krijgen. HHSK houdt echter bij zijn inkopen de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit kan HHSK doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

5.4 Samenwerken

HHSK bekijkt regelmatig de mogelijkheden tot effectieve samenwerking met andere aanbestedende diensten, waterschappen en/of overheden (Rijk, provincie, gemeente). Deze samenwerkingsverbanden op gebied van inkoop en aanbesteding kunnen structureel zijn of

incidenteel maar hebben allen ten doel om door middel van samenwerking zowel financiële- als kwaliteitsvoordelen voor alle deelnemers te realiseren. Dit alles voor zover een en ander op basis van de geldende regelgeving mogelijk is. Zie ook paragraaf 3.7.

5.5 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

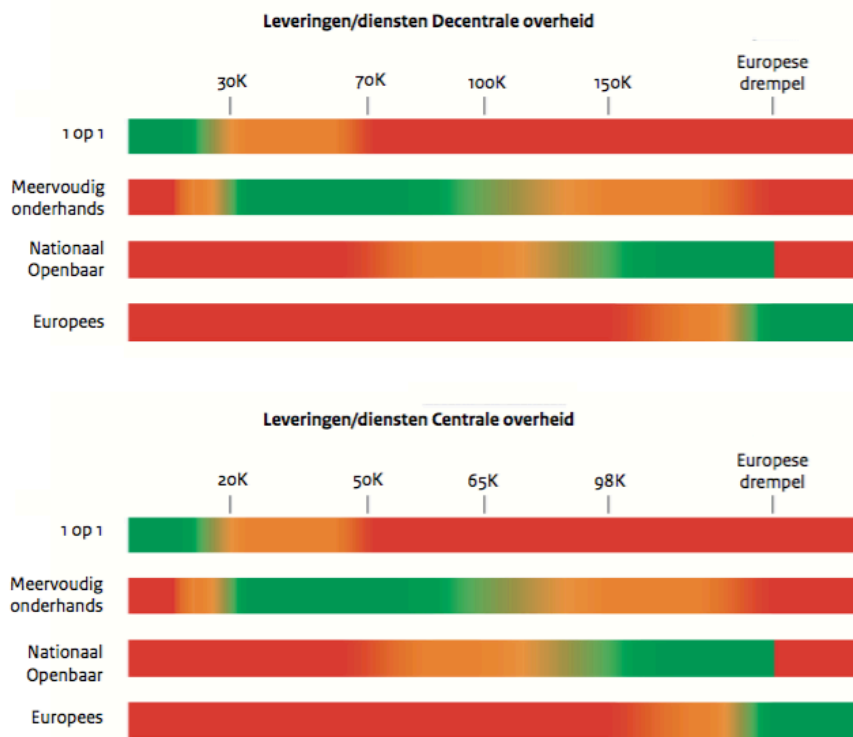
HHSK bevordert eerlijke mededinging. De betrokken Ondernemers dienen een eerlijke kans te krijgen bij het gunnen van een/de opdracht. Door proportioneel, objectief, non-discriminerend en transparant te handelen, bevordert HHSK een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). HHSK wenst geen Ondernemers te betrekken die de mededinging vervalsen.

6. Inkoopprocedure

6.1 Bepalen van de inkoopprocedure

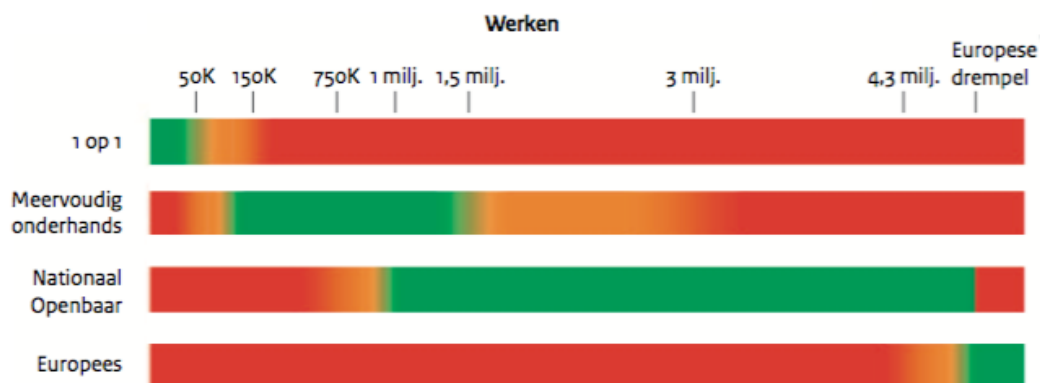
Bij het bepalen van de inkoopprocedure hanteert HHSK in principe de methode die volgt uit het kleurenschema zoals opgenomen in de Gids Proportionaliteit.

Onderstaande balkjes geven aan op welke wijze voorschrift 3.4 A in beginsel wordt uitgevoerd.⁷

De opdrachten van bouwkundige of civieltechnische aard, die onder het begrip 'werken' vallen, zijn zeer divers van aard, variërend van het plaatsen van elektrische installaties, schilder- of isolatiewerkzaamheden aan gebouwen tot aan de uitvoering van complexe infrastructurele werken. Zo kunnen als hoofdcategorieën activiteiten worden genoemd installatietechniek, burgerlijke en utiliteitsbouw (B&U) en grond-, water- wegebouw (GWW). Daarbinnen is nog de nodige nuancering mogelijk, alleen al naar nieuwbouw, reconstructie en onderhoud. Naast de andere in § 3.4 genoemde aspecten zal de omvang aan type werkzaamheden per onderliggende branche dan ook van invloed zijn op de proportionele keuze van een procedure.

⁷ Voor opdrachten in de categorie "sociale en andere specifieke diensten" geldt in afwijking van de reguliere grensbedragen voor Europees aanbesteden een drempelbedrag van € 750.000,-. Voor concessieopdrachten kan worden aangesloten bij de balkjes Werken, net zoals voor speciale-sectorbedrijven al *mutatis mutandis* kon worden aangesloten bij de balkjes Leveringen/diensten Decentrale overheid en Werken.

Enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag

HHSK vraagt minimaal aan één of maximaal drie Ondernemer(s) een Offerte om een beter prijs en kwaliteitsverhouding te bepalen.

Meervoudig onderhandse Offerteaanvraag

HHSK vraagt ten minste aan drie Ondernemers en ten hoogste aan vijf Ondernemers⁵ een Offerte en is in staat de keuze van de uitgenodigde Ondernemers te motiveren, indien daartoe een verzoek komt. Het ARW 2016 is van toepassing, hoofdstuk 7, ook bij niet –werken gerelateerde opdrachten.

Nationale aanbesteden

Onder de (Europese) drempelbedragen zal HHSK conform het Schema drempelbedragen van inkoopprocedures nationaal aanbesteden.

Europees aanbesteden

Boven de Europese drempelbedragen zal HHSK in beginsel Europees aanbesteden, tenzij dit in een bepaald geval niet nodig is op grond van de geldende wet- en regelgeving.

³ Bron: Gids Proportionaliteit – 1^e herziening, april 2016

⁴ Bron: Gids Proportionaliteit – 1^e herziening, april 2016

⁵ Deze aantallen komen uit de Gids Proportionaliteit.

Afwijken

HHSK zal, met inachtneming van de schema's uit de Gids Proportionaliteit, de geëigende procedures hanteren, tenzij blijkt dat dit niet aansluit bij:

- Complexiteit van de opdracht;
- Gewenst eindresultaat;
- Aantal potentiële inschrijvers;
- Transactiekosten voor de aanbestedende dienst en de inschrijvers;
- Omvang van de opdracht;
- het type Inkoop en het karakter van de markt waarin de Ondernemers opereren.

HHSK kan ook gemotiveerd kiezen voor een lichtere procedure maar dit zal met een afwijking (zie paragraaf 3.9) binnen HHSK dienen te worden geregeld, behalve als er gekozen wordt voor een zwaardere procedure (motiveren in aanbestedingsstukken).

Naast de hier opgenomen kleurentabellen is bij HHSK ook onderstaand schema met harde (wettelijke) grensbedragen nog in gebruik. Het heeft echter de voorkeur om met de tabellen uit de Gids proportionaliteit te werken. De argumenten hiervoor zijn onder andere:

- dat rechtmatigheid van aanbesteden achteraf moet worden aangetoond aan de hand van de werkelijke kosten voor de gehele contractperiode, de originele raming is minder van belang.
- dat naar de inkopen van de gehele inkoopgroep moet worden gekeken, niet slechts naar één losse opdracht.
- Dat een horizon van vier jaar moet worden gehanteerd bij veel contracten om te bepalen of (opnieuw) moet worden aanbesteed.

Schema drempelbedragen van inkoopprocedures

<i>(Bedragen zijn exclusief BTW)</i>	Werken	Leveringen	Diensten⁶
Enkelvoudig	< € 150.000	< € 50.000	< € 50.000
Meervoudig	> € 150.000 < € 1.500.000	> € 50.000 < EU-drempel	> € 50.000 < EU-drempel
Nationaal	> € 1500.000 < EU-drempel		
Europees	> EU-drempel	> EU-drempel	> EU-drempel

6.1.2 Vergoeding inschrijvingskosten

HHSK hanteert het beleid om geen vergoeding van inschrijvingskosten toe te kennen.

6.1.3 Eigen initiatief

Een eigen initiatief met een geraamde opdrachtwaarde onder de Europese drempelbedragen kan door HHSK rechtstreeks aan de indiener gegund worden, zonder dat hiervoor een (meervoudige) onderhandse of nationale procedure gevolgd hoeft te worden.

⁶ Bij Sociale en overige Specifieke diensten hanteert HHSK de enkelvoudige procedure tot aan de EU-drempel en de meervoudig onderhandse procedure bij opdrachten tussen de EU drempel en EURO 750.000,-.

6.2 Aanbestedingsreglementen

Voor de aanbesteding van Werken of Diensten en Leveringen, die gerelateerd zijn aan Werken, wordt verplicht het Aanbestedingsreglement voor Werken 2016 (ARW 2016) gehanteerd. Hiervan kan alleen gemotiveerd worden afgeweken.

Voor de aanbesteding van Diensten en Leveringen zijn geen aanbestedingsreglementen vastgesteld. Daarvoor zijn specifieke regelingen in de aanbestedingsdocumenten geregeld.

6.3 Raming en financieel budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de overheidsopdracht of raamovereenkomst. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. HHSK wil niet het risico lopen dat verplichtingen niet nagekomen kunnen worden.

6.4 Dossiervorming

Tijdens het verloop van een inkooptraject (waarbinnen een aanbestedingstraject) wordt een veelheid aan documenten geproduceerd, zowel intern als extern, die voor het vormen van het dossier van belang zijn. Het is belangrijk dat dossiers van aanbestedingen en inkooptrajecten centraal te raadplegen zijn o.a. vanwege:

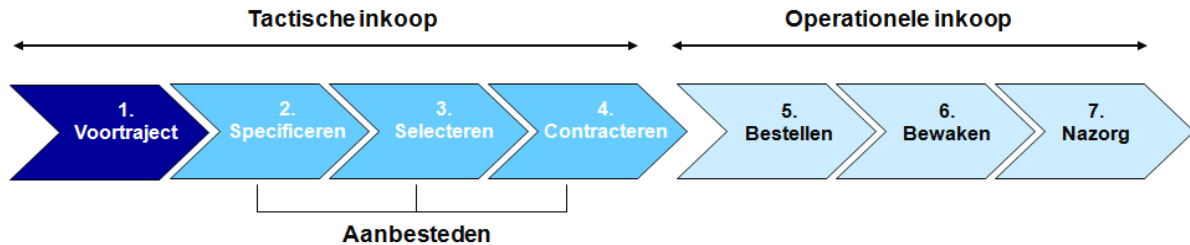
- voldoen aan de archiefwet;
- verantwoording achteraf, maar ook tijdens de uitvoering om aan te kunnen tonen bij controles (door bijvoorbeeld controller of accountant) dat alles rechtmatig is verlopen;
- (verdere) contractmanagement.

Daartoe wordt een centraal inkoopdossier aangelegd. Adviseurs inkoop en aanbesteding zijn verantwoordelijk voor het aanbestedingsdossier. Contractmanagers zijn de verantwoordelijken voor het contract en het beheer daarvan en voor het dossier (samenstelling en volledigheid).

7. Organisatorische uitgangspunten

7.1 Inkoopproces

Het inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject.

<u>Stap</u>	<u>Fase Inkoopproces</u>	<u>Toelichting</u>
1.	Voortraject	<ul style="list-style-type: none">- Bepalen van inkoopbehoefte;- Bepalen van het aanbod (bijv. via bedrijfskolom-, product- en marktanalyse);- Raming en bepalen van het financiële budget;- Keuze inkoopprocedure of aanbestedingsprocedure.- Inkoopstrategie overleggen met betreffende portefeuillehouder (geldt uitsluitend voor complexe projecten, die onder Werken vallen)
2.	Specificeren	<ul style="list-style-type: none">- Opstellen van eisen en wensen;- Omschrijven van de opdracht;- Opstellen Offerteaanvraag.
3.	Selecteren	<ul style="list-style-type: none">- Eventuele voorselectie leveranciers;- Bekendmaking opdracht via verzenden van de Offerteaanvraag, de website of TenderNed;- Offertes evalueren;- Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van aanbestedingsregelgeving);- Gunning aan winnende Inschrijver.
4.	Contracteren	<ul style="list-style-type: none">- Informeren afgewezen leveranciers;- Teken (raam) overeenkomst met winnende Inschrijver (Contractant);- Registreren getekende overeenkomst.
5.	Bestellen	<ul style="list-style-type: none">- Uitvoeren van de opdracht;- Eventueel met het doen van bestellingen.
6.	Bewaken	<ul style="list-style-type: none">- Bewaken termijnen;- Controleren nakoming afgesproken prestaties;- Tijdige betaling facturen.

7. Nazorg

- Beheren van de overeenkomst, bijvoorbeeld prijsindexeringen, looptijd;
- Evalueren overeenkomst met Contractant.

7.2 Inkoop in de organisatie

De inkoopfunctie bij HHSK beweegt zich richting centraal geleide inkoop. In overleg met het management worden maatregelen genomen om organisatiebreed meer grip te hebben op het inkoopproces. Het doel is de rechtmatigheid op gebied van inkoop en aanbesteding te borgen en te garanderen en om ervoor te zorgen dat het vastgestelde beleid gestalte krijgt. De werkwijze is vastgelegd in documenten op het intranet, zoals eenduidige procedures, richtlijnen en hulpmiddelen voor het inkopen van Werken, Leveringen en Diensten.

7.3 Verantwoordelijken

Inkoop wordt concreet uitgevoerd door het ambtelijk apparaat. De budgethouder is verantwoordelijk voor de inkopen.

7.4 Contractbeheer

In het kader van risicobeheersing en beheer van uitstaande verplichtingen is het van belang dat er registratie, beheer en evaluatie van contracten plaatsvindt. Binnen HHSK wordt contractbeheer ondersteund door een systeem dat registratie, beheer en evaluatie mogelijk maakt.

Hoogheemraadschap van
Schieland en de Krimpenerwaard

Maasboulevard 123
Postbus 4059
3006 AB Rotterdam
T. 010 45 37 200
F. 010 41 30 694

HHSK Actie Jaarplan 2018

duurzame inkoop en aanbesteding

horend bij Manifest MVI en
Green Deal Duurzaam GWW 2.0

Geaccordeerd door afdelingshoofden Bedrijfsvoering en Integrale Plannen en Projecten

Status: eindconcept

Rotterdam, 10 oktober 2017

Inhoud

Inleiding	3
Waterbeheerplan HHSK 2016 - 2021.....	3
Manifest MVI.....	3
Green Deal Duurzaam GWW 2.0.....	3
HHSK Nota Duurzaamheid.....	4
Leeswijzer	5
Administratieve gegevens Actie Jaarplan	6
Doel en bijdrage	7
HHSK inzet en acties 2018 MVI	9
1 – De wijze waarop HHSK vanuit de behoefte marktpartijen aanmoedigt en uitnodigt tot het leveren van duurzame en innovatieve producten/diensten.....	9
2 – De algehele beleidsdoelstellingen en de ambities van de organisatie en de vertaling ervan zo breed mogelijk laten dragen binnen de organisatie.....	11
HHSK inzet en acties 2018 Duurzaam GWW2.0	14
Transitielijn 1 – Van kosten naar waarde.....	14
Transitielijn 2 – Van reactief naar proactief.....	15
Transitielijn 3 – Van uniek naar uniform.....	16
Transitielijn 4 – Van alleen naar samen.....	18

Inleiding

Waterbeheerplan HHSK 2016 - 2021

Het vigerende waterbeheerplan van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is het strategische plan voor de komende jaren. Over het onderwerp 'Doelmatig en duurzaam' is onder andere het volgende opgenomen:

'We voeren onze taken uit tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten, dragen bij aan de leefbaarheid van het gebied en vergroten de toekomstbestendigheid en duurzaamheid van het watersysteem'.

Dit betekent duurzamer en doelmatiger ons werk uitvoeren. Door het toepassen van maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) kunnen we bijdragen aan de doelstelling uit het waterbeheerplan. Het gaat onder andere om sociale, ecologische en economische aspecten waar specifieke thema's gekoppeld kunnen worden.

Manifest MVI

Het manifest is bedoeld om de bijdrage van maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) op de realisatie van beleidsdoelen te vergroten. In het Manifest MVI zijn ambities vastgelegd die verder gaan dan het toepassen van minimumeisen en daarmee vervangt het manifest eerdere afspraken zoals het 100% duurzaam inkopen op basis van minimumeisen. In het nieuwe manifest MVI bepalen overheden zelf hun doelstellingen, op basis van hun eigen ambities. Iedere organisatie maakt binnen zes maanden na ondertekening een concreet actieplan, dat wordt gepubliceerd op de website van PIANOo. Via een benchmark, monitoring en een lerend netwerk wordt de voortgang in kaart gebracht en geborgd.

Op 8 december 2016 in Den Haag hebben bestuurders van diverse organisaties samen met staatssecretaris Sharon Dijksma het nieuwe Manifest MVI ondertekend. Op 23 maart 2017 heeft een tweede ondertekeningmoment plaatsgevonden. In 2017 volgen meer tekenmomenten.

<https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-mvi-duurzaam-inkopen/ontwikkelingen-mvi>

Green Deal Duurzaam GWW 2.0

Dinsdag 17 januari 2017 is de Green Deal duurzaam GWW 2.0 ondertekend door ruim 60 partijen uit de sector. De Green Deal heeft als ambitie om duurzaamheid in 2020 een integraal onderdeel te laten zijn van spoor-, grond-, water- en wegebouwprojecten en borduurt verder voort op de Green Deal GWW uit 2013.

De ambitie van de Green Deal Duurzaam GWW 2.0 is als volgt geformuleerd: Duurzaamheid is in 2020 een integraal onderdeel van alle spoor-, grond-, water- en wegebouwprojecten (duurzaamheid is 'business as usual').

Een transitie is nodig om de ambitie – duurzaamheid is in 2020 een integraal onderdeel van alle spoor, grond-, water- en wegenbouwprojecten – te kunnen realiseren. In deze Green Deal Duurzaam GWW 2.0 wordt de veranderopgave door Partijen via de volgende vier transitielijnen uitgewerkt in een actie jaarplan:

- Transitielijn 1 - Van kosten naar waarde
- Transitielijn 2 - Van reactief naar proactief
- Transitielijn 3 - Van uniek naar uniform
- Transitielijn 4 - Van alleen naar samen

Vind meer informatie op: <http://www.duurzaamgww.nl/green-deal>

HHSK Nota Duurzaamheid

De Verenigde Vergadering van HHSK heeft op 29 maart 2017 de Nota Duurzaamheid 2017-2021 vastgesteld, waar MVI en Duurzaam GWW expliciet in zijn benoemd.

Leeswijzer

Bij de hoofdstukken 'HHSK inzet en acties 2018 MVI' en 'HHSK inzet en acties 2018 Duurzaam GWW 2.0' in dit Actie Jaarplan wordt het format aangehouden zoals aangeleverd door Duurzaam GWW. Hierbij wordt onderstaande tabel met onderwerp, doelen 2020, acties 2018 en betrokken partijen aangehouden. De doelen 2020 zijn bij de acties van Green Deal Duurzaam GWW 2.0 al ingevuld.

Onderwerp	
Doelen 2020	
<ul style="list-style-type: none"><hier worden de doelstellingen 2020 beschreven; voor Green Deal Duurzaam GWW 2.0 zijn deze doelen 2020 al voor ingevuld>	
Acties 2018	Betrokken partij(en)
<ul style="list-style-type: none"><hier worden de acties voor het jaar 2018 beschreven die bijdragen aan de 2020 doelen>	<ul style="list-style-type: none"><hier worden de partijen genoemd waar HHSK mee samenwerkt of overleg mee voert over dit onderwerp>

Administratieve gegevens Actie Jaarplan

Organisatie Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK)

Jaar 2018

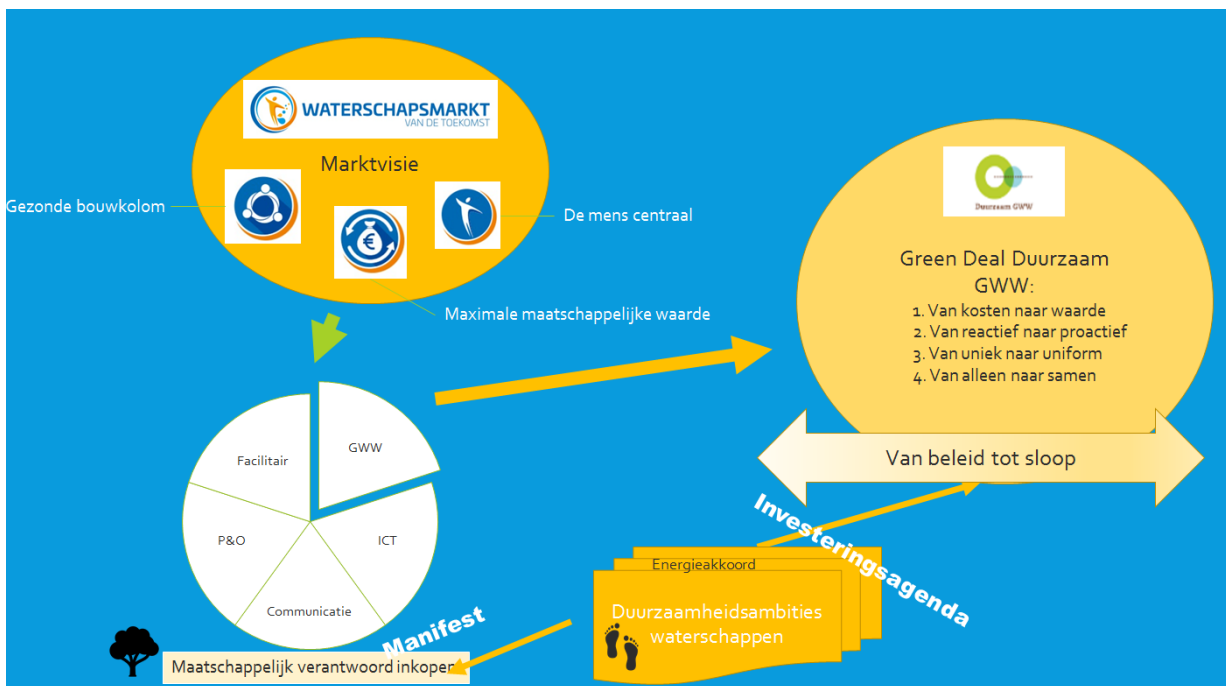
Contactpersoon Manon de Vries (Duurzaam GWW) en Sisca Liem (MVI)

Dit Actie Jaarplan wordt elk jaar opgesteld. De acties genoemd in dit plan zijn bedoeld voor het jaar 2018. Een evaluatie van dit actie jaarplan volgt eind 2018.

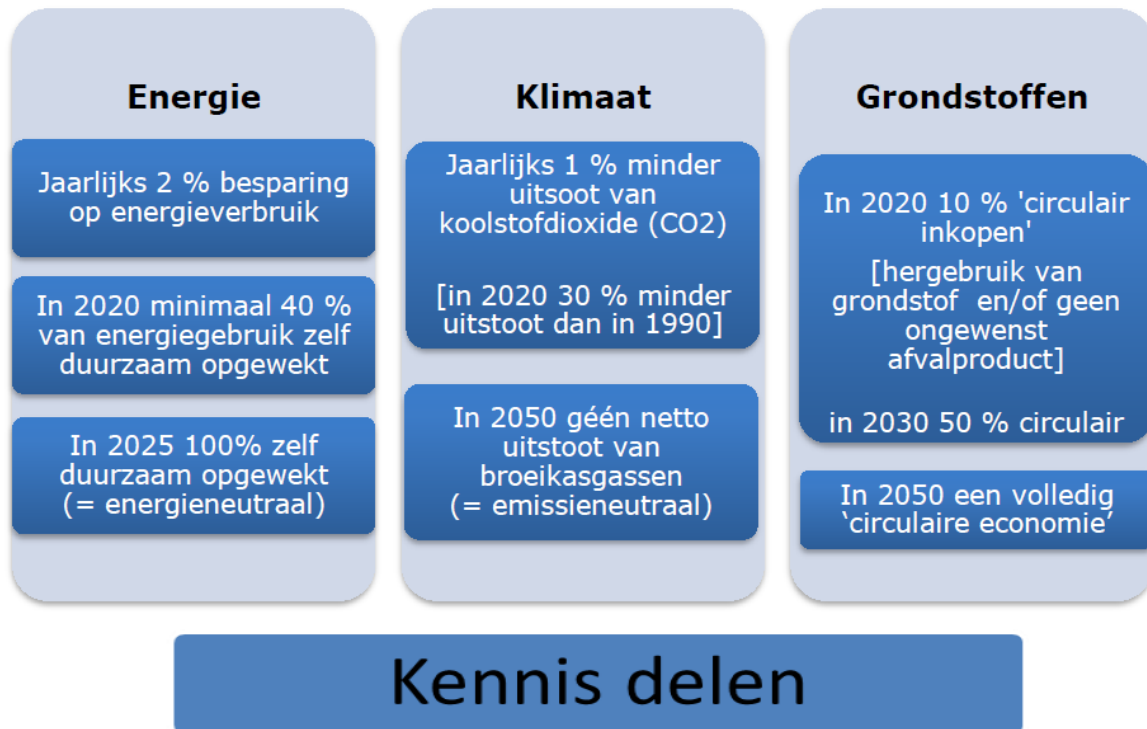
Doel en bijdrage

Ambitie organisatie

In het duurzaam waterbeheer ligt de komende jaren een stevige en urgente uitdaging voor het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard: rekening te houden met de sociale-, ecologische- en economische- dimensies van duurzaamheid, het beperken van de (toekomstige) impact van klimaatverandering en de ontwikkeling naar een circulaire economie. HHSK legt de focus op energie, klimaat, grondstoffen en kennis delen. Dit is opgenomen in de Nota Duurzaamheid 2017-2021, die door de VV is vastgesteld op 29 maart 2017. De Green Deal Duurzaam GWW 2.0 en Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) zijn hierin expliciet benoemd. De looptijden van de Green Deal Duurzaam GWW, MVI en de HHSK Nota Duurzaamheid lopen bijna gelijk.

Figuur 1: De relatie tussen MVI & Duurzaam GWW

Figuur 2: De speerpunten uit HHSK Nota Duurzaamheid 2017-2021 (d.d.29 maart 2017, ondertekend door VV).

HHSK inzet en acties 2018 MVI

Om invulling te geven aan de MVI-doelstellingen gaat HHSK in 2018 onderstaande acties uitvoeren. Dit actieplan is een groeimodel. Het bevat concrete doelstellingen op (enkele) specifieke beleidsthema's zoals genoemd in de handreiking MVI.

1 – De wijze waarop HHSK vanuit de behoefte marktpartijen aanmoedigt en uitnodigt tot het leveren van duurzame en innovatieve producten/diensten.

Bij duurzaam inkopen dient sprake te zijn van een realistisch ambitieniveau waarbij het streven naar duurzaamheid in balans is met bedrijfseconomische doelstellingen. Concurrentie dient mogelijk te blijven en er dient geen sprake te zijn van hoge meerkosten. Meerkosten moeten in verhouding tot de opdracht staan. Duurzaam is niet perse duurder.

Product- en marktanalyse

Doelen 2020

- HHSK streeft volledig naar een gedegen product- en marktanalyse bij de voorbereidingen van aanbestedingen in 2020.

Acties 2018

- Bij de voorbereiding van een aanbesteding voert HHSK actiever product- en marktanalyse uit op het gebied van duurzaamheid; voor Werken vindt dit plaats in een zo vroeg mogelijk stadium van het project of van het ontwerpproces (zie verder Duurzaam GWW).
- Vanuit Inkoop dienen voor alle opdrachten een aanbestedingsvoorstel ingevuld te worden inclusief een paragraaf over keuzes m.b.t. duurzaamheid.

Toepassen van milieucriteria

Doelen 2020

- HHSK past altijd de minimumeisen van milieucriteria van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen volgens productgroepen van Pianoo toe waarvoor milieucriteria zijn opgesteld. (<https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-mvi-duurzaam-inkopen/productgroepen>).

Acties 2018

- HHSK past tenminste de minimumeisen van milieucriteria van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen volgens productgroepen van Pianoo toe bij (Europese) aanbestedingen.
- Voor de 'kleinere' aanbestedingen zorgen we voor praktisch werkbaar hulpmiddelen, waarmee we zo eenduidig mogelijk duurzaamheidsaspecten af kunnen wegen.

Dialogoog met de markt

Doelen 2020

- HHSK gaat meer gebruik maken van de dialoog met de markt. Een dialoog met de markt is een belangrijk hulpmiddel om te controleren of ideeën haalbaar zijn, om de consequenties van bepaalde keuzes beter in beeld te krijgen en om de doelen in de

uitvraag beter te kunnen formuleren. Dit doen we door vast te leggen wat de inkoopstrategie is, in plaats van voorschrijven van de eisen gaan we de wensen formuleren, en tegelijkertijd om risico's te verminderen en vervolgtraject te bepalen. Dit kan bijvoorbeeld via een markt-concurrentiegericht dialoog, marktconsultatie, etc. Dit doet de inkoopadviseur i.s.m. de projectleider.

Acties 2018

- HHSK consulteert de markt door vooraf vast te leggen wat de inkoopstrategie is. De keuze van de aanbestedingsstrategie komt tot stand in overleg tussen de inkoopadviseur en de projectleider/werkgroep.
 - HHSK gaat in gesprek met de partners, bedrijven en omgeving. Zowel extern als intern dragen we stapsgewijs uit hoe HHSK werkt aan duurzaamheidsopgaven en oplossingen. Dit doen we via voorbeeldprojecten en door concrete en kleinschalige initiatieven.
-

Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI)

Doelen 2020

- HHSK gaat standaard gebruik maken van de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI)-criteria "beste kwaliteits-en prijs verhouding" of "levenscycluskosten". MVI aspecten zullen worden meegenomen in de kwalitatieve gunningscriteria. Hierdoor kunnen bedrijven die zich onderscheiden op duurzame maatschappelijke prestaties een (aanmerkelijk) gunningsvoordeel krijgen.

Acties 2018

- De EMVI-criteria "beste kwaliteits-en prijs verhouding" is standaard gebruikt bij de aanbestedingen. Bij EMVI-criteria "laagste prijs" dient een gedegen onderbouwing vastgelegd worden.
 - De duurzaamheidscriteria zowel op product als organisatie worden meegenomen in de kwalitatieve gunningscriteria. Dit moet proportioneel en passend zijn.
-

Toetsen

Doelen 2020

- Borging van duurzaamheidseisen- en beloftes die de opdrachtnemer in zijn offerte heeft aangegeven.
- Periodieke evaluatie hoe de gemaakte afspraken op het gebied van MVI zijn nageleefd met de opdrachtnemer.
- Monitoring van de afspraken of de opdrachtnemer zich houdt aan de minimumeisen en/of andere overeengekomen duurzaamheidsafspraken.

Acties 2018

- De eerste stappen worden gezet op de wijze van toetsing van geleverde diensten, goederen en werken op het nakomen van duurzaamheidsbeloftes uit de offertes. Bij het aangaan van het contract dient vooraf alle bewijzen m.b.t. duurzaamheidseisen vastgelegd worden. Tijdens de contractperiode dienen de duurzaamheidsbeloftes getoetst worden d.m.v. vastgestelde Kritieke prestatie-indicatoren (KPI's). Dit wordt door de contractmanager of projectleider gedaan.
-

2 – De algehele beleidsdoelstellingen en de ambities van de organisatie en de vertaling ervan zo breed mogelijk laten dragen binnen de organisatie

Circulair inkopen

Doelen 2020

- HHSK streeft naar 10% circulair inkopen in 2020. Bij circulair inkopen wordt het inkoopinstrument ingezet om productie en (her)gebruik van producten en diensten te stimuleren en daarmee de transitie naar een circulaire economie te bevorderen. In een circulaire economie wordt verspilling van grondstoffen tegengegaan door de herbruikbaarheid van producten en materialen te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren.
- HHSK stimuleert biobased economy en innovatie.

Acties 2018

- In gesprek gaan en samenwerken met andere waterschappen/overheden om voorbeelden van circulaire inkopen toe te passen in inkooptrajecten. Deelnemen aan bijeenkomsten over circulaire economie.
- Het meenemen van de mate van circulariteit van producten en diensten in de gunningscriteria. Dit doen we door middel van open vragen. Dit kan resulteren op meerwaarde op gunningscriteria, bijvoorbeeld kijken naar de prestatie om de levensduur van producten te verlengen (zoals mogelijkheid tot renovatie of reparatie) en het tegen gaan van verspilling, afspraken maken over koop en terugkoop, etc.
- HHSK stimuleert duurzame verwerking van vrijgekomen afvalproducten bijvoorbeeld voor het onderhoud van watergangen.
- HHSK wil de mate van circulariteit meetbaar kunnen maken en in kaart brengen met behulp van indicatoren of KPI's bij te houden de projectleider of contractmanager.

Innovatiegericht inkopen

Doelen 2020

- HHSK stimuleert innovatiegericht inkopen door de markt te vragen om innovatie/duurzame oplossingen te ontwikkelen en te leveren, zodat maatschappelijke vragen worden opgelost en HHSK haar publieke taken beter uitvoert. De essentie van innovatief gericht inkopen is de dialoog met de markt. Deze dialoog start ver voor de aanbestedingstraject. Dit geldt voor vernieuwde of grensverleggende oplossingen.

Acties 2018

- In gesprek gaan en samenwerken met andere waterschappen/overheden om voorbeelden van innovatiegericht inkopen toe te passen in inkooptrajecten.
- Deelnemen aan bijeenkomsten over innovatiegericht inkopen.
- Het uitvragen van de visie met aandacht voor duurzame oplossingen.
- Binnen de organisatie kenbaar maken welke innovatieve aanbestedingen er lopen om zo bekendheid te creëren.

Klimaatbewust inkopen

Doelen 2020

- HHSK streeft jaarlijks naar 1% minder uitstoot van koolstofdioxide (CO₂). Dit betekent in 2020 30% minder uitstoot dan in 1990. En in 2050 géén netto uitstoot van broeikasgassen (=emissieneutraal).

Acties 2018

- Dit betekent dat HHSK in de aanbestedingstrajecten klimaatbewust zal inkopen, bijvoorbeeld door het uitvragen van niveau van CO₂-prestatieladder voor geschikte opdrachten (zie <https://www.skao.nl/gecertificeerde-bedrijven>).

Energiebewust inkopen

Doelen 2020

- HHSK streeft jaarlijks 2% besparing op energiegebruik. Dit betekent dat in 2020 minimaal 40% van het energiegebruik zelf duurzaam opgewekt wordt. In 2025 wordt 100% zelf duurzaam opgewekt (=energieneutraal).
- HHSK wil duurzame energieproductie (bijvoorbeeld uit zon en wind) stimuleren, zoals toepassen van zonnepanelen of windturbines bij grote renovatie of nieuwbouw.
- HHSK wil energiezuinige producten gebruiken bijvoorbeeld door het toepassen van Energie-efficiency bij haar gebouwen of installaties.

Acties 2018

- Het streven is om in 2018 100% groene elektriciteit in te kopen.

Toegang voor Midden en Kleinbedrijf (MKB)

Doelen 2020

- HHSK streeft naar meer kansen voor MKB. De administratieve drempel voor deelname aan aanbestedingen is laag en HHSK streeft naar zo laag mogelijke administratieve lasten.

Acties 2018

- HHSK houdt rekening met het (lokale) MKB bij het opstellen van objectieve criteria voor de keuze van een ondernemer of ondernemers.
- Bij elke meervoudig onderhands aanbesteden worden zo goed mogelijk een gedegen keuze gemaakt om het (lokale) MKB uit te nodigen voor deelname aan de aanbestedingen.
- HHSK voert marktonderzoek en consultatie uit of het MKB actief is op de markt waarin HHSK wilt aanbesteden.

Internationale sociale voorwaarden (ISV)

Doelen 2020

- Werken, Leveringen en/of Diensten die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen worden geweerd.

Acties 2018

- Bij aanbestedingen onder bepaalde categorie worden standaard vragen gesteld aan opdrachtnemers hoe de opdrachtnemer invulling geeft aan ISV.

Social Return On Investment (SROI)

Doelen 2020

- HHSK streeft naar meer creëren van participatiebanen, werkervaringsplekken of stageplekken voor mensen met een afstand tot de markt. Dit geldt voor aanbestedingen "diensten" en "werken" die geschikt zijn voor Social Return on Investment (SROI). SROI houdt in dat een bepaald percentage van de loonsom (minimaal 5%) geïnvesteerd moet worden in het bieden van werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit geldt voor geschikte opdrachten boven €250.000 exclusief BTW met een looptijd van tenminste zes maanden en dat er geen sprake zijn van arbeidsverdringing.

Acties 2018

- Vanuit eerdere ervaringen wordt dit doorgezet naar andere geschikte opdrachten, bijvoorbeeld bij facilitaire opdrachten zoals schoonmaak, afvalverwerking, groenvoorziening, etc.

HHSK inzet en acties 2018 Duurzaam GWW2.0

Om invulling te geven aan de doelstellingen gaan wij in 2018 onderstaande acties uitvoeren.

Transitielijn 1 – Van kosten naar waarde

Partijen sturen op waardecreatie in GWW-projecten en werken samen aan het ontwikkelen en realiseren van duurzame innovatieve oplossingen.

Doelen 2020

- In de belangenafweging en ontwerp/-contractkeuzes van alle Duurzaam GWW-projecten vormen de kosten en maatschappelijke baten over de levensduur van een project een belangrijke aspect.
- Binnen projecten wordt bewust gekozen voor het investeren in de realisatie van ambities en het benutten van kansen die een maatschappelijke meerwaarde leveren die groter is dan het project.
- HHSK investeert consequent in kansrijke duurzame innovaties en geeft innovatieve producten en diensten de ruimte om zichzelf te bewijzen in de praktijk.
- HHSK is op de hoogte van duurzame innovaties in de GWW-sector en draagt bij aan het versnellen en verbreden van succesvolle producten en diensten.

Acties 2018

Betrokken partij(en)

• Om een doorwerking van de Nota Duurzaamheid van HHSK in de organisatie te krijgen is een werkgroep opgericht, samengesteld uit collega's van verschillende afdelingen van HHSK. Deze interne werkgroep zal de Aanpak Duurzaam GWW blijven behandelen om de vier genoemde doelen verder uit te werken.	• De waterschappen in de regio. HHSK heeft regiobijeenkomsten samen met Rijnland, Delfland, Hollands Noorderkwartier, Waternet, Hollandse Delta en Stichtse Rijnlanden.

Partijen formuleren gezamenlijk parameters of prestatieindicatoren gerelateerd aan de vastgestelde duurzaamheidsthema's van de Aanpak Duurzaam GWW.

Doelen 2020

- HHSK formuleert gezamenlijk parameters of prestatie-indicatoren gerelateerd aan de vastgestelde duurzaamheidsthema's van de Aanpak Duurzaam GWW.

Acties 2018

Betrokken partij(en)

• In 2018 worden eerste stappen gezet om parameters of prestatie-indicatoren te formuleren. Hierbij hoort ook de onderbouwing van de gemaakte keuzes. Ervaring wordt opgehaald bij andere waterschappen.• Vervolgens zullen de parameters of prestatie-indicatoren getest en gebruikt worden. Dit is in gezamenlijkheid met de andere waterschappen in de regio.	• De waterschappen in de regio. HHSK heeft regiobijeenkomsten samen met Rijnland, Delfland, Hollands Noorderkwartier, Waternet, Hollandse Delta en Stichtse Rijnlanden.

Partijen ontwikkelen een monitoringssystematiek waarmee duurzaamheidsprestaties van GWW-projecten inzichtelijk worden gemaakt.

Doelen 2020

- HHSK houdt een monitoringssystematiek aan om duurzaamheidsprestaties inzichtelijk te maken.

Acties 2018

- Via de klimaatmonitor waterschappen wordt in beeld gebracht hoe waterschappen presteren op de onderdelen energie, klimaat en grondstofverbruik. De focus ligt op energieverbruik, CO₂ uitstoot (scope 1+2+3) en chemicaliënverbruik. Dit wordt momenteel tweejaarlijks uitgevoerd, maar zal waarschijnlijk naar eens per jaar gaan.
- Daarnaast wordt bijgehouden welke projecten duurzaam ingekocht zijn.

Betrokken partij(en)

- De waterschappen in de regio. HHSK heeft regiobijeenkomsten samen met Rijnland, Delfland, Hollands Noorderkwartier, Waternet, Hollandse Delta en Stichtse Rijnlanden.

Transitielijn 2 – Van reactief naar proactief

Partijen bevorderen duurzaamheid in houding en gedrag van hun medewerkers, in het bijzonder maken zij medewerkers bewust van de urgentie en noodzaak van het werken volgens de Aanpak Duurzaam GWW in GWW-projecten.

Doelen 2020

- HHSK heeft een heldere en concrete en tijdsgebonden duurzame ambitie die zij wil behalen. *De organisatie* geeft periodiek inzicht in de mate waarin zij voldoen aan haar eigen ambitie en doelen.
- HHSK heeft een cultuur die ruimte biedt om verdere verduurzaming van GWW-projecten en de sector breed te stimuleren
- Het management van HHSK stuurt actief en frequent op het bewustzijn van duurzaam denken en de proactiviteit van duurzaam doen van haar medewerkers
- Binnen alle lagen van HHSK wordt proactief gewerkt met en volgens de principes van de Aanpak Duurzaam GWW. Medewerkers van HHSK hebben de kennis en kunde om de Aanpak Duurzaam GWW toe te passen in de projecten.

Acties 2018

- De ambitie is beschreven in de Nota Duurzaamheid. In 2017 wordt verduurzaming vanuit de werkgroep binnen HHSK gestimuleerd. Binnen één afdeling wordt in 2017 volgens de principes van de Aanpak gewerkt. Na 2017 zullen andere afdelingen volgen.
- Voor wat betreft frequentie van evaluatie van realisatie van doelen t.o.v. ambitie is de verwachting dat er minstens 1x per jaar, tijdens een Planning&Control-moment, hierover gerapporteerd kan worden.
- De verwachting is dat uit de interne HHSK werkgroep input wordt gegeven voor het verder identificeren, doorontwikkelen en meten van alle 4 doelen 2020.

Betrokken partij(en)

- De waterschappen in de regio. HHSK heeft regiobijeenkomsten samen met Rijnland, Delfland, Hollands Noorderkwartier, Waternet, Hollandse Delta en Stichtse Rijnlanden.

Partijen communiceren extern actief over de ervaringen met de Aanpak Duurzaam GWW en de daarbij behaalde successen.

Doelen 2020

- HHSK draagt proactief en frequent praktijkvoorbeelden en leerervaringen uit naar andere partijen in het samenwerkingsverband en inspireert anderen en haar eigen organisatie om continue te werken aan duurzame ontwikkeling
- De organisatie vervult een voorbeeldfunctie in haar eigen werkzaamheden en laat stakeholders, die niet werken volgens de Aanpak Duurzaam GWW, binnen haar projecten hiermee kennis maken
- De organisatie draagt actief bij aan kennisontwikkeling en –verspreiding op het gebied van duurzaamheid in de GWW-sector, onder andere via de Bouwcampus.

Acties 2018

- Praktijkvoorbeelden en leerervaringen vanuit één afdeling (IPP) van HHSK worden gedeeld met de waterschappen in de regio en de coördinator Duurzaam GWW vanuit de Unie van Waterschappen. HHSK is aanwezig bij regiobijeenkomsten, bijv. bij [de Bouwcampus in Delft](#).
- Andere afdelingen zullen volgen.

Betrokken partij(en)

- De waterschappen in de regio en de Unie van Waterschappen. HHSK heeft regiobijeenkomsten samen met Rijnland, Delfland, Hollands Noorderkwartier, Waternet, Hollandse Delta en Stichtse Rijnlanden.

Transitielijn 3 – Van uniek naar uniform

Partijen passen de Aanpak Duurzaam GWW toe in programma's en projecten

Doelen 2020

- HHSK past in alle relevante GWW-projecten de Aanpak Duurzaam GWW toe.
- Partijen monitoren in welke en hoeveel projecten de Aanpak Duurzaam GWW wordt toegepast en wat de voortgang is.
- HHSK hanteert de instrumenten uit de Aanpak Duurzaam GWW in alle projectfasen van Duurzaam GWW-projecten.
- HHSK integreert de processtappen en instrumenten vanuit Duurzaam GWW in de bedrijfsprocessen.
- HHSK zorgt dat duurzaamheid standaard onderdeel is van de keuzes en afwegingen die gemaakt worden in alle lagen van de organisatie.

Acties 2018

- HHSK past de Aanpak toe op GWW-projecten met een financiële omvang van minimaal € 500.000, en waar mogelijk ook op GWW-projecten onder € 500.000. Momenteel is dat binnen één afdeling van HHSK (met de meeste GWW-projecten). Na 2017 zullen de andere afdelingen volgen.

Betrokken partij(en)

- De waterschappen in de regio. HHSK heeft regiobijeenkomsten samen met Rijnland, Delfland, Hollands Noorderkwartier, Waternet, Hollandse Delta en Stichtse Rijnlanden.

Partijen spannen zich in de effectiviteit van duurzaamheidsinstrumenten, zoals het Ambitieweb, de Omgevingswijzer, Dubocalc en de CO₂ Prestatieladder, in aanbestedingsprocedures te bevorderen.

Doelen 2020

- De effectiviteit van de duurzaamheidsinstrumenten worden in aanbestedingsprocedures bevorderd.

Acties 2018

- In het aanbestedingsvoorstel zijn duurzaamheidscriteria opgenomen. Bij de aanbestedingsstukken worden duurzaamheidscriteria zoals CO₂-prestatieladder, sociale aspecten zoals SROI in de eisen of gunningscriteria gevraagd. Zie tevens de acties van MVI.

Betrokken partij(en)

- De waterschappen in de regio. HHSK heeft regiobijeenkomsten samen met Rijnland, Delfland, Hollands Noorderkwartier, Waternet, Hollandse Delta en Stichtse Rijnlanden.

Partijen leveren kennis en ervaringen t.b.v. de (door)ontwikkeling van duurzaamheidsinstrumenten voor GWW-projecten, zoals het Ambitieweb, de Omgevingswijzer, Dubocalc en de CO₂ Prestatieladder, aan bij de instrumentbeheerders en/of de Coördinatiegroep.

Doelen 2020

- HHSK levert kennis en ervaring t.b.v. de ontwikkeling van de duurzaamheidsinstrumenten.

Acties 2018

- Kennis en ervaringen worden vanaf 2017 vanuit minimaal twee afdelingen van HHSK (IPP en Bedrijfsvoering) gedeeld. Daarna volgen er meer. HHSK is aanwezig bij de regiobijeenkomsten waar de duurzaamheidsinstrumenten besproken worden.

Betrokken partij(en)

- De waterschappen in de regio en de Unie van Waterschappen. HHSK heeft regiobijeenkomsten samen met Rijnland, Delfland, Hollands Noorderkwartier, Waternet, Hollandse Delta en Stichtse Rijnlanden.

Partijen gaan in gesprek met onderwijs- en opleidingsinstellingen (MBO, HBO, WO, TU, PAO) om te bepleiten dat de Aanpak Duurzaam GWW wordt opgenomen in de opleidings- en bijscholingsprogramma's.

Doelen 2020

- HHSK wil een aantrekkelijke organisatie zijn voor alle medewerkers, voor nu en in de toekomst. Het onderwerp duurzaamheid is hierbij in het vizier. Door te investeren in stage- en traineeplekken wil HHSK zich als interessante werkgever presenteren onder jongeren. Het idee hierachter is dat HHSK op die manier op de langere termijn over voldoende en gekwalificeerd personeel kan beschikken. Daarnaast wil HHSK alle leeftijdscategorieën in het personeelsbestand evenwichtig vertegenwoordigd hebben.

Acties 2018

- Vanuit stageplekken zijn duurzaamheidsdoelstellingen gestimuleerd. In 2016 waren twee stagiairs betrokken bij dit onderwerp. Het streven is om dit door te zetten.
- Wanneer vanuit opleidingen duurzaamheidselementen in stageopdrachten worden gestimuleerd, dan staat HHSK hiervoor open.

Betrokken partij(en)

- HBO-opleidingen, bijv. van HS Rotterdam.

Transitielijn 4 – Van alleen naar samen

Partijen delen praktijkervaringen en inventariseren knelpunten met betrekking tot de aanpak Duurzaam GWW met elkaar en het Loket Duurzaam GWW en dragen bij aan oplossingsrichtingen.

Doelen 2020

- Samen met partijen in samenwerkingsverband worden knelpunten uit de praktijk besproken en opgelost.
- HHSK zoekt bij de uitwerking van Duurzaam GWW activiteiten, aansluiting bij bestaande succesvolle keteninitiatieven.
- HHSK zoekt naar synergie door aansluiting te zoeken bij (gebieds-)ontwikkelingen en initiatieven die raakvlakken en overeenkomsten hebben met Duurzaam GWW. De organisatie signaleert of raakvlakken leiden tot overlap en acteren wanneer hiervoor afstemming gewenst is.

Acties 2018

- HHSK sluit aan bij initiatieven uit de omgeving, bijv. congressen, bijeenkomsten en ontwikkelingen en kiest hierin tijdig en bewust.

Betrokken partij(en)

- Andere overheden die raakvlakken met de projecten hebben, zoals Blue City Rotterdam (zet zich in voor circulaire economie).